

землі-годувальниці. Тому питання забезпечення селян роботою з гідною оплатою сьогодні є не тільки завданням економіки праці, а й постає як питання збереження національних культурних традицій, самобутності та унікальності української нації.

Список літератури

1. Статистичний щорічник України 2009 р. — К.: Державне підприємств «Інформаційно-аналітичне агентство», 2010.
2. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності у 2008 р. Статистичний бюлетень. — К.: Держкомстат України, 2009.

УДК 336.77.067.22

О. С. Мельник,
аспірант кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНОГО ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

За останні три роки в українській економіці спостерігається зниження обсягів промислового виробництва. Це пояснюється цілою низкою чинників. У першу чергу, звичайно, варто згадати світову економічну кризу, що розпочалася в 2008 році, наслідком якої стало обмеження доступу до фінансових ресурсів з боку підприємств, а також значне здорожчання фінансових ресурсів, зниження сукупного світового попиту та падіння світових цін на ряд видів продукції, що відображається і на попиті на продукцію вітчизняних компаній, що поставляється на експорт. У першу чергу це стосується продукції сировинного сектора і металургійного виробництва.

Необхідність мобілізації фінансових ресурсів економіки призвела до істотних трансформацій у кредитно-банківських системах розвинених країн. Основними тенденціями такої трансформації стали, зокрема, посилення концентрації та централізації кредитних установ, зростання ролі банків-гігантів, що діють як трансконтинентальні фінансові інститути, процеси універсалізації банків, загострення конкурентної боротьби всередині окремих груп фінансових посередників і між ними, дерегулювання банківського ринку, направленому на пом'якшення у галузі фінансової, у тому числі і інвестиційної діяльності. При цьому намітився

певний процес згладжування відмінностей у структурній організації кредитних систем, що склалися в різних країнах.

У сучасній світовій практиці склалися дві основні моделі побудови кредитно-банківських систем: сегментована (американська) і універсальна (германська), яка характерна для країн Європейського Союзу та Японії. Основні відмінності даних моделей полягають у ступені універсалізації та спеціалізації кредитних інститутів, формах і джерелах фінансування реального сектора, рівнях диверсифікації інвестиційних портфелів банків і підприємств.

Європейсько-японська (або германська) модель передбачає значну участь комерційних банків у контролі над підприємством завдяки розвиненій системі кредитування. Важливим фактором широкого використання позикових коштів корпораціями Японії та західноєвропейських країн виступала відносно низька ціна капіталу. З цієї причини забезпечення капіталу здійснювалося, в основному, за рахунок кредитування, частка якого в обсязі залучених коштів у період високих темпів економічного зростання становила близько 90 %. При цьому основним способом, який забезпечує ефективне використання кредитних коштів, є встановлення банками безпосереднього контролю над позичальниками шляхом значного участі у власності.

Американська модель передбачає незначна участь комерційних банків у фінансуванні діяльності підприємств. У даній моделі джерелом зовнішнього фінансування підприємств відбувається за рахунок фондового ринку, за допомогою якого підприємства формують близько 40 % ресурсів. Це відбувається за рахунок розвинутої системи фінансових установ небанківського типу, таких як інвестиційні компанії, взаємні фонди, компанії зі страхування життя і майна, пенсійні фонди та інші.

Незважаючи на посилення банками вимог до позичальників під час надання інвестиційних кредитів, підприємства харчової промисловості, фармацевтики, гірничо-металургійного комплексу, машинобудування, легкої промисловості, а також телекомунікаційні компанії і підприємства по переробці сільськогосподарської продукції можуть розраховувати на кредитну підтримку, оскільки продукція даних підприємств користується стабільним попитом, а тому вони здатні генерувати стабільний грошовий потік.

Основними напрямками активізації інвестиційного кредитування на сьогодні є:

- державна підтримка надання інвестиційних кредитів через використання механізму надання державних гарантій по інвестиційних кредитах та/або часткову участь держави в інвестиційних проектах через використання механізму державно-приватного партнерства

або часткове надання фінансування через спеціалізовані державні фінансові інститути — корпорації або банки розвитку;

- вирішення проблеми захисту прав кредитора через вдосконалення законодавства з питань банкрутства та реформування судової системи;

- активізації використання сучасного зарубіжного досвіду щодо інвестиційного кредитування, в першу чергу щодо надання фінансування через цінні папери, кредитування угод по злиттю та поглинанню (угоди LBO), а також надання послуг клієнтам по інвестиційному менеджменту.

Надання фінансування через цінні папери дозволяє банку розширити спектр надання послуг клієнтам, отримати додатковий дохід через надання консультаційних послуг клієнту в процесі реалізації проекту, а також при необхідності зменшити використання власних ресурсів завдяки послідовному продажу отриманих цінних паперів на фінансовому ринку. Обережність та певна пасивність вітчизняних комерційних банків на ринку інвестиційного фінансування призвела до того, що на даний час сформувався і вже активно працює небанківський сектор інвестиційних компаній, які конкурує із банками як за фінансові ресурси населення через створення спеціалізованих інвестиційних фондів, так і за супровід операцій по залученню інвестицій корпоративними клієнтами.

Послуги по довірчому управлінню (інвестиційний менеджмент), незважаючи на їх низьку пряму дохідність, дозволять банку залучити клієнтів, які скористаються іншими видами інвестиційних послуг, а також отримати значний фінансовий ресурс, який дасть змогу розширити можливості банку як по роботі на кредитному ринку, так і на ринку цінних паперів.

УДК 658

С. І. Мельник,

здобувач кафедри обліку і аудиту,
Хмельницький національний університет

ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ І ВНУТРІШНІХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансові ресурси є важливою складовою фінансової системи будь-якого підприємства. Інформація про склад та структуру фінансових ресурсів дозволяє спрогнозувати їх виробничу потребу, визначити оптимальну структуру джерел їх формування та ви-